

1770.

1. Bacchet, Cornelius Legismundus: Decapensis con-
ventus reliquisque damnis creditorum.
2. Henne, Rudolph Christ, Decanus ordinis jurisconsulto-
rum . . . solennia inauguralia . . . Joannis
Augusti Gerstaeckeri . . . indicit, simulque
nonnulla de vi conventionum et legum tacite,
praemittit.
3. Henne, Rudolph Christ, Decanus ordinis jurisconsulto-
rum . . . solennia inauguralia . . . Joannis
Eliæ Fiegleri . . . indicit, simulque nonnulla de
fidejussore principaliter obligato, praemittit.
4. Henne, Rudolph Christ, Decanus ordinis jurisconsultorum
. . . solennia inauguralia . . . Henrici Corbi
Wirtes . . . indicit, simulque nonnulla, de privilegiis
personati, creditorum, et rem emendam nuntium. Vatis;

orto super bonis relictoris concursu, competente,
promittit.

5. Henne, Rudolph Christoph: ^{facultatis et parochialis} De differentiis inter
verum aedes ecclesiasticas aedificandas aut reparandas
~~procuratorem et syndicum veris et spuris~~
et rectoris hinc inde regulariter nec in casu sum-
me necessitatis obligandi

6. Henne, Rudolph Christoph: De differentiis inter
procuratorem et syndicum ~~veris et spuris~~

7. Henne, Rudolph Christoph: De laudibus censuali
vel non de obsequio. Lehrvort.

8. Spitz, Joann, Christoph, Facult. juridicæ . . . Decanus:
lectori benevole s. p. d. (ad Dissertationem in aug. Arch.
Lipsonis Buchelii impetit.)

1771.

1. Henne, Rudolph Christ solennis in augsralia . . .
Georgii Mauri Wribs . . . in diebus simulque con.

nulle de prescriptione immemorabili praesumptis
nem pro praescribente operante praemittit.

2. Turin, Ludovicus: Denovationibus.

3. Turin, Aloysius Ignatius, Facult. jur. Decanus:
lectori benevolae s. p. d. (ad dissertationem in univ.
Ludovici Sator invitata).

4. Turin, Aloysius Ignatius, Facult. juridicae Decanus:
lectori benevolae s. p. d. (ad dissertationem in univ.
Hermannii Pauli Jiegleri invitata).

5. Turin, Aloysius Ignatius, Facult. juridicae Decanus:
lectori benevolae s. p. d. (ad dissertationem
in univ. Pauli Augusti Sani invitata).

6. Turin, Aloysius Ignatius, Facult. juridicae Decanus:
lectori benevolae s. p. d. (ad dissertationem in univ.
Georgii Christiani Voigltii invitata).

7. Turin, Adamus Ignatius: . . . An possessio lem-
lica liberet a satisfactione.

8. Turin, Adamus Ignatius: De honorum possessionibus,
praesertim non earum hodieus

9. Turin, Adamus Ignatius: De natura et indole
actionis ad patrimonium, et quid intersit, eam esse
aut poenalem aut rei persecutoriam.

10. Gieglerus, Hermannus Paulus: De finium regundis
juris
1772.

1. Bachmann, Franciscus Maurilius, Facult. jur.
Jical Decanus . . . solennia inauguralia S.D.
indicat
1792. Bd. 1783 - 1801.

2. Sator, Ferdinandus Neurtens: De poenarum praerogatione
generativa, et specialiter de poenae publicae, poenae
legali non indistincte anteponeandi.

1772.

1. Schall, Fredericus Francicus: De jure circa
sacra regem Germanorum et imperatorum Roma-
nos, norum e gente Saxonica? Knappf.
2. Schorch, Hieronym. Fridor. - lectori benevole s. p. d.
(ad Dissertationem in ang. Georgii de Clemens Mith-
witz invitat).
3. Schorch, Hieronym. Fridor., Facult. juridicae decanus:
lector benevole s. p. d. (ad Dissertationem in ang.
Friderici Henrici Sator invitat.)
4. Schorch, Hieronym. Fridor., Facult. juridicae decanus:
lector benevole s. p. d. (ad Dissertationem in ang. Friderici
Francisci Schallii invitat).
5. Schorch, Hieronym. Fridor., Facult. juridicae decanus:
lector benevole s. p. d. (ad lect. can. Joanni Davidi
Schummi invitat).

8. Schorch, Hieronymus Fideus, Facult. juridicae decanus
 - - - - - lectori venerabili s. p. d. (ad Dissertationem
 inaugur. Joannis Philippi Wilkenii iuristae).
9. Schorch, Hieronymus Fideus: De remedio spolii
10. Wilkenius, Joannes Philippus: De furto tertio ad
 verbis. ELXII Const. Crim. Const.

1773.

1. Dietherich, Cornelius Fideus: De suprema lege rei
 publicae.
2. Henne, Paul. Christoph., Decanus ordinis Factorum
 - - - - - solennis inauguralia in Auguri Henrici
 Schroeter. indicit simulque nonnulla de
 creditore ad particularem solutionem acceptandam
 in nonnullis casibus obligato, praemittit.
3. Henne, Paul. Christoph., Decanus ordinis Factorum

... - solennia inauguralia ... Josephi Ches.
Lauri Merten ... indicit simulque nonnulla
de dominio pignoris Gornausi in creditorum
translato, praemittit.

4. Henne, Rud. Christoph, Decanus ordinis Leborum
... solennia inauguralia ... Dr. Frederici
Corbi Dieterich ... indicit simulque nonnulla
de usu et abusu artis criticae in jurisprudentia.

5. Henne, Rud. Christoph, Decanus ordinis Leborum,
... solennia inauguralia ... Dr. Joannis
Frederici Hammanni ... indicit simulque non-
nulla, de solutione biennali praemittit.

6. Henne, Andreas Christoph: De senatus consiliorum
vi et autoritate.

7. Henne, Rudolph Christoph: De vi et potestate
clausulae codicillaris testamentis adjectae.
8. Henne, Rudolph Christoph: De vi et potestate cla-
sulae codicillaris testamentis, quae ex post in-
firmantur adjectae.
9. Hommelius, Christianus Prisoicus Benjamin: 1010
De differentiis inter querelam inofficiosi, quae
parentibus ac liberis et quae fratres confu-
10. Merken, Joseph Christianus: De usufructu ad-
cens.
11. Schorch, Hieronym. Fridr., Facult. jurisdiens Decan-
- - - lectori honorato s. p. 7. (ad dissertationem
inreg. Christiani Fridr. Benjamin Hommelii in-
tes).

1771,7
DISSERTATIO INAUGURALIS

15
56

CONTINENS

DISQVIGATIONEM IVRI-
DICAM

AN

POSSESSIO LASSITICA LIBE-
RET A SATISDATIONE.

QVAM

ILLVSTRISSIMI IVRECONSVLTORVM ERFOR-
DIENSIVM ORDINIS AVCTORITATE

SVB PRAESIDIO

MAGNIFICI VNIVERSITATIS RECTORIS

D. ADAMI IGNATII TVRIN Icti

PROFESSORIS PVBL. ORDIN. FACVLT. IVRID. p r. DECANI,
PRO SVMMIS IN VTROQVE IVRE CAPESSENDIS HONORIBVS

DIE XXII. OCTOBR. MDCCLXXI.

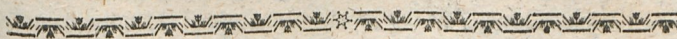
PVBLICE DEFENDET

AVCTOR ET RESPONDENS

CAROLVS AVGVSTVS IANVS

BVDISSA LVSATVS,

SERENISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS SAXONICI IN EXERCITV PEDESTRI
PRAETOR CASTRENSIS.

ERFORDIAE,

TYPIS HENR. RVDOLPH NONNII, ACAD. TYPOGR.

22

DISSERTATIO IN AUCTORITATE

DISQUISITIONEM IURI
NOMINIS

POSSESSIO IUSTITIA LIBRE
REI A SASSIATIONE

DE IUSTITIA IURE DISQUISITIONEM
D. ADRIANUS IURIS IURIS

CAUSAS IUSTITIA IURIS
IUSTITIA IURIS IURIS

DE IUSTITIA IURIS IURIS
IUSTITIA IURIS IURIS

§. I.

cautionibus in iudicium deductis, prima reorum cura *Origo Caus.*
esse consuevit, vt de impendendis expensis, securi *P. Expens.*
reddantur. Huius sollicitudinis origo, neque in
singulari principis voluntate, neque in peculiari
ratione status; sed in ipsa hominum deprauata indole, ab vna;
& prudente consilio declinandi damnum ab altera parte, quaerenda est; quod tandem Principes, iussu publico, actoribus praestationem cautionis imponendo, adiuerunt. Quales quales fiduciae custodes, Germani feruntur; tamen satisfactionis pro expensis, in reorum securitatem ignari non videntur. Auctorem huius rei laudo HEINECCIUM, qui ex *Capitular. Impp.*
A vetu-

vetustis Wisigothorum & Alemannorum L. L. *in Elem. Iur. Germ. L. 3. Tit. 5. §. 172. seqq.* egregie argumentum deduxit. Hinc illorum ingenium satis mirari nunquam non potui, qui nimia Romanorum veneratione capti, nihil propemodum sani, in iudiciis norunt, quod non Romanis acceptum referant. Originem cautionis Actorum pro expensis, deprehendisse sibi persuasum habent, in NOV. CXII. c. 2. qua ordinatur *ut fideiussorem idoneum Actor praestiterit, consententem*, quod usque ad finem litis permaneat, & suas intentiones aut per legitimum Procuratorem exerceat; & si postea fuerit approbatus iniuste litem mouisse; *sumtuum & Expensarum nomine, decimam partem eius quantitatis, quae in Libello continetur, pulsato restituat.* Exhibet equidem NOVELLA speciem quandam in eo nostra cum conspirantem, quod reum sumtuum & expensarum nomine, indemnem praestari aliquatenus curet, at nostra multo utilior est illa. Enimuero Romae certa Pars libellatae quantitatis expensarum nomine reo adsignabatur, apud Germanos autem *omnes omnino expensae* a succumbente actore restitui debent, quae nonnunquam decimam, quid dicam! tertiam vel dimidiam partem quantitatis in iudicium deductae excedunt. Sua ergo natura constat nostra cautio quam mores introduxerunt, *Huber in Prael. ad Ius Civile P. 2. L. 2. Tit. 6.* post modum Principum L. L. adprobauerunt.

§. II.

*Immunes
ab hac Cau-
sione.*

Experiturus igitur actor in foro praestat cautionem pro expensis, pro natura causarum, etiam pro reconuentione, vel in numerata pecunia vel pignoribus, vel fideiussori-

foribus, a qua obligatione Actores, rerum immobilium possessores, eximuntur. Et dum res tam natura, quam fictione Juris immobiles dicuntur, a satisfactione nostra ii quoque immunes sunt, qui fictione Juris pro possessionis reputantur. Hic mirifice excurrunt D.D. ingenia, quorum opiniones recensere, instituti ratio non fert. Interim notasse sat est: hos fictione Juris praesumi pro possessionis, qui eiusmodi res mobiles possident, quae facile amoveri & occultari non possunt: BERGER *Oecon. Jur. L. 4. tit. 19. §. 2. n. 5.* Verum enim vero reuertor ad hos, qui rebus natura immobilibus insident; inter quos quoque possessores deprehenduntur, de quibus controuersum; an ita qualificate possideant, vt ab onere satisfactionis pro expensis releuentur? Diu horum in censu fuit usufructuarius, qui usufructus causa praedium immobile detinet. Qui problema negant, confugiunt ad *L. 15. §. 1. ff. qui satisd. cog.* tanquam ad Imperatoris statutam; affirmantium vero cohors distinctione, an nimirum ager usufructuarii eo tempore, quo cautio ab ipso exigitur, rastro subactus sit, nec ne? rem dirimere satagunt. Hunc Doctorum dissensum *Sereniff. Saxo. Ord. Proc. Sax. Rec. Tit. XIII.* magna subditorum salute suscipit ordinauitque, vt omnes usufructuarii, citra distinctionem consuetam, pro possessionis habeantur.

§. II.

Quum *Lassos* in naturali perceptione usufructus eo- *An Lass*
rum praediorum, quae a Dominis suis possident deprehen- *buc referen-*
dimus; di.

A 2

dimus; merito quaeritur: an hi quoque, allegando possessionem, subterfugiant onus satisfaciendi pro expensis? BERGER in *Oecon. Iur. Lib. 4. tit. 19. §. 2.* in affirmantium trahitur partes. Verba sunt: *ab eiusmodi cautione immunes esse possessores rerum immobilium = id quod procedit quantumvis actor = jus usufructus tantummodo in agro habeat, modo ager rastro subactus sit. Ex quo consequitur rusticos Lufatos quoque tanquam usufructuarios a satisfactione immunes esse, quamvis proprietates fundorum pertineat ad dominos jurisdictionales. Quo jure? quare iniuria? hac disquisitione tentabimus.*

§. IV.

*Origo
Praed. Lass-*
sis

Non remorabor in enucleanda Etymologia vocis *Lasse*, cum otium mihi fecerit de *LVDEWIG in Iur. Clientel. Sect. 3. c. 5. 3. seq.* & decidendi pondus mihi non suggerat: siue a *Lazen* s. *lōsen*, cum *GVNDLINGIO. diff. an nobilit. venter. c. 2. §. 3.* siue cum *Ludewigio à lassen locare*, descendat denominationis fons. Nomen enim & rei essentia raro inter se cohaerent. Magis ex re erit, qualitatem praedii, quod glebam, s. lassiticum salutamus, rimari. Hoc ut eo faciliori negotio expediatur; sciendum est: eiusmodi praedia, quorum magna adhuc in *Märchionatu Lufatiae superioris* superest copia, ad reliquias pristini status Germaniae pertinere. Cum enim Germani, aequae ac Romani, veros haberent seruos, qui vel bello, vel pacto, vel ludo acquirebantur; horum seruitutis ad vitae iucunditatem, commoditatem

tatemque non utebantur Domini, sed ad terras inconditas, quibus scatebat prisca Germania, colendas vel ablegabant vel secum in bellum ducebant; Neutra horum species libertate gaudebat, sed siue ruri, siue in bello, sub manu domini debebant. Mitto castrenses! cum ruralibus in praesenti rem habeo. Hos suos penates rexisse TACITVS *de morib. Germ. c. 25.* ait, quae Taciti dicendi ratio, haud obscure innuit, eos non aequè constituisse partes familiae domini; sed quemlibet rem suam peculiariter habuisse, & ipsum rei suae familiari, tanquam caput, praefuisse. Scilicet domini seruos suos non alebant, sed alimentorum nomine, ipsis minutos fundos cum casa, ea in regione, in qua domini terram condebant, largiebantur, quorum fructus soli percipiebant; domini tamen agros curare obstringebantur; in recognitionem domini censum persoluebant; eiusque potestati dominicae subiecti manebant. Praesertim casam proprio arbitrio derelinquere aut permutare prohibebantur, ex quo glebae adscripti dicti sunt; licet additione hac dominorum arbitrium, ab vna ad alteram casam transplantandi subditum, circumscriptum non fuerit. Et de hac dominorum libertate capienda sunt TACITI & IULII CAESARIS asserta, si his non fixas & constantes tribuunt sedes. Fixae enim sedes dici nequeunt, quia ipsas jure optimo maximo non possident: nec constantes, quia contra dominum translocantem, jus radicum allegare non possunt, sed eius arbitrio parere tenentur. Et haec sunt inennabula praediorum *lassericorum*, quibus successu temporis variae qualitates accesserunt.

S. V.

*Quid ne-
sus Lassiti-
cus.*

Igitur secundum hodiernos mores gleba est praedium rurale, quod dominus utendum, & ut bonum patrem familias decet, administrandum, alimentorum nomine, rustico seruo permittit, ea lege, ut plenarium dominium glebae concessae, penes dominum remaneat; fundi possessor autem, domini subditus, omni cum sua familia, ad operas indeterminatas obligatus fiat: *Corp. Iur. Lus. sup. p. 381. art. 1. p. 394.* Ex his cognoscitur, qualis nexus inter dominum & lassum ratione fundi intercedat. Scilicet participat aliquid a feudis, ab Emphyteusi Romana, a Censiticis, LVDEWIG *l. c. §. 15. n. X. seq.* nequaquam tamen censiticum, feudalem, emphyteuticum, multominus conductitium, emtitium, donatium, socialem, nexum appellarem: sed natura eius plane peculiaris est; quae negotio Iuris Germanici, Romanis ignoto nititur, GAIL *de Pignor. Obs. 8. n. 3.* & si quo nomine exprimendus, LASSITICVS NEXVS vocitandus.

S. VI.

*An con-
ductiuus.*

Hac obseruatione illis obuiam ire constitui, qui lassiticum nexum *conductitium* sibi fingunt. Erroris huius antesignanum inueni BERLICHIVM *P. 2. concl. 48.* quem, quod miror, LVDEWIGVS, alias genuinae Germanicae Iurisprudenciae vindex & restaurator, in *Tract. de Iure Client.* sequutus est. Audia-

Audiamus ipsum BERLICHIVM: *Lass-Güther* scribit, ea vocantur, quae quis ad certum tempus, pro certa mercede soluenda conduxit, ut illis utatur fruatur. At quis vnquam expertus est: glebas subditis ad certum tantummodo tempus concedi? Harum possessores potius ad perpetuam possessionem adstringuntur; quod consuetum additamentum: *adscriptitii* indigitat. CORP. IVR. LVS. p. 381. art. 1. Cod. Aug. Tom. III. p. 212. und weilen sie, gestalten Sachen nach, denen uffm Guth gewitmeten gleich zu achten re. ingl. *LAND-RECHT. C. 2. art. 59.* Wer in Sachsen in einem Zinnß Guthe geboren ist, der heißet ein Lasse, und der mag sich des Guthes ohne des Herrn Willen nicht verzeihen. Silent denique die *Annehme-Briefe* de certo quodam contractus tempore, cuius exemplum vide apud RIVINVM in *diff. de Praediis vulgo Lass-Güther dictis* §. XVI. & illa tempora, jam sub Francorum Imperio euanuerant, in quibus Lassorum praedia instabilia erant. Pensio quam BERLICHIVS mercedem vocat, non vndiquaque, nec ex forma nexus lassitici; sed ex adiectitia quadam qualitate nouioris acui, in esculentis; *Hühner und Eyer-Zinnßen*, in minuta summa, *Silber-Zinnß*, praeter operas, in recognitionem herilis potestatis quotannis soluitur. Nullibi vero in Patriae pagis deprehenditur pensio, tanti valoris, quae mercedi conductitiae equiparari possit. Si vero praeter numos & esculenta in huius mercedis calculum operas, quas die nocteque exhibere iubentur Lassi, redigere velis; concedes, quod tum demum locationis idea euanescat, quia locationis negotium in alium & non nominatum contractum abit, eo ipso, quo locatori, mercedis loco, non pecunia, sed

alia res subministratur, aut seruitia praestantur, per *L. 5. § 2. ff. de praesc. Verb.*

§. VII.

*Refutatus
de Ludewig.*

Hos quidem laqueos effugere autumavit ill. *LYDEWIGIVS* dum *c. l. p. 227. §. 5.* differentiam fingit inter Locationem Laſſiticam, & inter simplicem locationem, quae in eo sese exferere debet, quod in hac omne momentum pendeat a voluntate locatoris s. domini, siue is continuare voluerit contractum, siue dissolvere eundem atque finire: in illa autem ab utriusque partis consensu. Sed nescio an soluerit nodum? quamuis auxilium implorauerit Glossatoris *SPECUL. SAX. L. 3. art. 45. §. 7.* & *Constit. Sax. 40. P. 2.* Glossator ita: *Landsassen sind Hoff-Leute oder Meyer, welchen man ein Gut austhut oder laſſet. Diese mag man jederzeit wieder davon wissen. Denn sie sind auf dem Guthe gleich als Gäste, kommen darauf und ziehen wieder davon, nach der Erb-Herren Willen und Geheiß.* Constat equidem ex hac descriptione, dari possessorum genus, quod in hoc tertio, inconstantis scilicet, & antiquissimis praesertim temporibus, a nutu domini pendens possessionis, cum Laſſis nostris conueniat; nequiquam vero ex alleg. loco, formalis qualitas: an dicti Hoffe-Leute und Meyer subdititiae quoque qualitates sint? cognoscenda. Potius, si dicendum quod res est, commentatur Glossa de ingenuis & liberis hominibus. Annotauit enim haec ad verba textus: *andert freyen Leuten, die Landsassen heißen, adeoque id tantummodo agere*

agere & explicare voluit, quali jure isti liberi homines gaudeant, in domini praedio. Quod tandem attinet ad CONST. ELECT. 40. P. II. LEGISLATOR SERENISS. expressis verbis Laß-Güther ita definiuit: die sie ex locato conducto haben. En! genesin descriptorum Laß-Güther. Expresse supponunt locationem conductionem, contractum consensualem, consensum vtriusque partis. Nexus vero lassiticus, sine consensu vtriusque libero pangitur, lassus saepe numero ad glebam colendam cogitur CORP. IUR. LVS. SVP. p. 385. Unterthan. Ordnl. art. 2. §. 6. sondern dieselben können von ihren Herrschaften, zu Annehmung eines gewissen Grundes mit Billigkeit angehalten werden; Ergo nexus Lassiticus, ad speciem locationis conductionis referri nequit. WEHNER Th. pr. f. voc. Leib-Eigenschaft. AVCTOR des Dorf- und Land-Rechts c. 10. §. 84. p. m. 160.

§. VIII.

Egomet mihi paulatim succenseo, quod in re tam clara ^{Non possi-} tamque in aprico posita, nimis fere me diffuderim. ^{dent sibi sed} Largiar ^{domino.} enim quod praediorum lassiticorum sit nexus locationis, num eo aliquid decedet veritati in medium prolaetae? scilicet, quod glebae adscriptus a cautione pro expertis minime liberetur? Neutiquam: potius illa inde vires capiet, dum conductor rei immobilis, licet publicae, possessor in sensu juris non dicitur, nec facile allegando possessionem conductitiam, onus satisdandi declinat. Attamen justam causam ex falsis principiis deducere nolui; Reuertor ad scopum. Percontar jura

B

domi-

domini & subditi, quae ipsi vi nexus lassitici, competunt. Annotaueram in explicatione originis glebarum, quod, licet nobiles seruis suis fundos quosdam reliquerint, ex quorum cultura fructus, pleno dominii jure, alimentorum & onerum publicorum nomine, GASSER. *Prael. ad Cod. Iust. L. IV. Tit. 14. §. 1.* percipiunt; hoc ipso tamen seruitutis nexum, non laxauerint; multo minus jus quoddam in re in Possessores transtulerint. Hic perantiquus mos, per varias vicissitudines illibatus, ad nostra vsque tempora migravit, sancteque adhuc frequentatur, ita vt glebae adscriptus, in casa quidem cum familia habitare, glebam colere, fertilem conseruare, nisi meliorem reddere possit debeatque, proprium tamen ipsi in his nihil est (nisi emtione sibi comparauerit, cuiusmodi tamen praedia hoc loco in censum non veniunt, cum hic acquirendi glebam lassiticam modus, non ex natura rei fluat, sed tractu temporis tantquam accidentale, negotio lassitico accreuerit) sed domini, cuius beneficio alimentorum causa habitat. Hinc 1.) nullam Possessionem, quia animus sibi habendi in ipsis exulat. 2.) nullum utile dominium, cum hoc sine possessione, inuestitura, & laudemio, non intelligitur, expectabis a nexu lassitico, sed meram possessionem naturalem, vel si mauis nudam detentionem, quae nequaquam jus quoddam reale operatur. Iure igitur non optimo maximo possident, HEINECC. *Elem. Iur. Germ. L. 1. Tit. 2. §. 60.* sed dominis possidere dicuntur. BOEHMER *Diss. de hom. propr. Sect. 3. §. 20.* IDEM in *Diss. de imperfect. rustic. Germ. libertat. p. 19.* LEYSER. *Ius Georgic. L. 2. c. 7. §. 10.* LV-DEWIG *Ius Clientel. p. 267. not. 0.*

His fundamentis destitutus lassus possessorio iudicio, (in *Obj. ab in-*
terdict. ex-
 sensu juris scilicet, non in sensu germanici possessorii summa-
 rissimi, quod pro auertendis turbis & hominum pruritu, jus
 spretio iudiciorum ordine sibi dicendi, adinuentum est) equi-
 dem se non tuebitur contra dominum: Attamen vaga libido
 expellendi subditum, qua quondam nobiles pollebant, praedii
 domino, haud conceditur. SCHACHER. *de glebae adscriptis c. 2.*
 §. 17. Sed hodierni mores, ab hac antiqua consuetudine di-
 vortium fecerunt; sint vel migratae consuetudinis causae,
 quas censet LVDEWIG *l. 5. p. 232. not. c. n. 4.* vel aliae; mihi fre-
 quens abusus dominorum veteris juris, eius modificationem
 Principibus; quorum quoque interest, prouincias abundare
 incolis, suasisse videtur. In Lusatia superiore pro ratione
 abrogationis laudatur christiana aequitas, Art. 4. d. Untertha-
 nen Ordnl. verb. so leichte von Guthe nicht vertrieben werden
 sollen &c. CORP. IVR. LVS. p. 388. ex quo ad jus in Re, argumen-
 tari nequit. Nec prodit das Auskauffungs-Recht, de quo Un-
 terthan. Ordnl. Art. IV. §. 2. Landtags-Schluss *Oculis*
1653. Corp. Iur. Lus. p. 414. RESOLVT. *clementiss. cit. loc. p. 405.*
 agitur; quippe species juris in re, tantummodo quoad emti-
 tios harum glebarum possessores, non lassiticos detentores, sibi
 locum vindicat. Caueas enim, ne ratiocineris: qui pro lubi-
 tu ex fundo a proprietario non potest propelli; ille jure reali
 gaudet in fundo! vnus enim effectus neglectiui vel affirmati-
 ui, plures esse possunt causae. Alias hoc pacto conductori,
 multisque aliis huius generis praedicrum possessoribus, quibus
 B 2 certo

n-
no-
ru-
ou-
14.
e-
le-
us,
en-
ha-
ed-
est
noc
ffi-
an-
cu-
Pol-
um
lau-
me-
em,
itor
L.
iff.
fic.
LV-
IX.

certo modo jus retentionis competere potest, reale jus in fundo vindicandum foret, quod eis nequaquam competit.

§. X.

*Subditorum
Iura intuitu
glebarum.*

Hac ratione ingentia cognosces jura, quae domino attribuantur in his fundis, quos colendos subditis concedidit. Nec tamen praeteribis subditorum jura, quae negatiua sunt atque angusta. Non dominantur; non possident; non alienant; non oppignorant; non debitis grauant; quia hi actus in praedictum dominorum tendunt. Quotidiana tamen alimenta ex glebis sibi quaerunt; domino omni cum familia subiiciuntur; indeterminatas operas in usum domini impendunt, & quia praeter haec alienae terrae cultrices manus admouent, ex aequitate in hanc sententiam itum est, vt sine iusta causa & ex solo domini arbitrio, depelli ex sedibus nequeant. vid. adiect. sub ☉

§. XI.

*Indoles
possess. liberatis.*

Qua possessionis facie intellectu haud obscurum erit, quatenus in foro illi audiendi sunt, qui hac suffulta, libertatem a satisfactione pro Expensis affectant. Licet enim huius cautionis indoles ea non sit, vt eorum bona, qui immobilia possidendo eam subterfugiunt, huic, qui in iure satisfactionem petere possunt, pro tacite oppignoratis habeantur; quod iure romano accidebat, si quis ob possessionem a pignoris vel fideiussoribus dandis liberabatur; *LYDOVICI de eo qui post L. C. bona*

bona immobilia possidere desit. c. 3. §. 15. attamen qui ad hanc libertatem adspirat, eum qualificate possidere, i. e. ex specie juris in Re rem detinere, oportet. *BARTH. Hod. forens. c. 1. §. 69.* Nam ille tantummodo possessionatus in jure dicitur, qui sufficientia rerum dominia habet, *BESOLD. Thef. pract. l. v. Genugfam geseffen.* Igitur illi possessionati non sunt scribit *MARTINI in Comment. ad O. P. S. Tit. XIII. §. 87.* qui modo rem, quam possident, ex causa momentanea, puta jure retentionis, vel propter meliorationes seruant &c. *ZIEGLER ad Proc. Sax. Tit. XIII. Verb. so unter uns begütert ꝛc.* nam causa possessionis debet esse perpetua. *MEYER. Coll. Argent. ad Pand. qui satisd. cog. th. 6.* vt discessuri relinquunt, ex quo parti aduersae confutitur. *CARPZ. P. 3. Dec. 226 n. 18. & in Proc. tit. 9. art. 5. n. 67. & 68.* Quae omnia cum tanquam fundamentum liberationis ab onere satisdandi exulant in glebae adscripto; §. X. operantur, vt ipsi priuilegium possessionatorum male attribuantur.

§. XII.

Cum in glebae adscripto desit possessio juris, nihil quo *applicatur ad*
 que offendes, in quod executionem peragere possis. *Angu-bona lassica.*
 sta res domi vbique est, Frugum enim, si hos pro Executionis
 obiecto allegaueris, tanta non superest copia, vt inde tibi satisfiat:
 vix enim sibi suisque ad necessariam, vitae sustentationem
 sufficiunt, quae idcirco ipsis relinquenda, ne in infontem do-
 minum, onus alimentorum cadat; aut ille ex defectu alimen-
 torum

torum subditum dimittere cogatur, **Oberlausizl. Unterthananen Ordnl. Art. IV. §. 2. seqq. CORP. IUR. LVS. p. 388.** Iumentorum porro multis in locis natura ferrea est; ita ut nec haec vendi nec distrahi possint, cum ad Dominum non ad laicum pertineant. Tandem ipsum praedium restat, quod subditus non possidet; sed nomine domini detinet.

§. XIII.

refutatur opinio Berger.

Conclamatum ergo est, glebae adscriptum a satisfactione pro reconuentione & Expensis liberari non posse. Nihil amplius itaque superest, quam ut Bergerianae opinionis lubricum fundamentum patefaciam, quae hoc pro muro habet; quod usufructuarius in Saxonia pro possessionato aestimetur; glebae adscripti autem his aequiparentur: quapropter aequitatis, ut hisce usufructuarius fauor, ad glebae quoque adscriptos extendatur. Verum haec de usufructuariis dispositio in o. p. s. r. *Tit. 13.* contenta, jus nouum specialissimumque est, quod a casu ad casum interpretari nefas. Deinde magna differentia sese exerit inter usufructuarium & glebae adscriptum, si vel maxime simplicem usufructuarium, quem Romanum voco, supponas. Etenim 1.) usufructus Romanus in fauorem usufructuarii introductus est, nec in commodum proprietarii; lastiticus usufructus autem, in compendium proprietarii & domini constituitur, quia cum hoc indeterminatae operae atque feruitia coniunguntur. 2.) Usufructuarii haeredes, licet casus existerent

existere posset, vt ex continuatione vsusfructus proprietarius commodum quoddam perciperet, post mortem vsusfructuarii, adigi nequeunt, quo continent vsusfructum, cum hic personae debeat; lassorum vero haeredes & filii, vt in praedio persistant patris, recte compelluntur. **Ober L. Unterthan.**
Ordnl. Art. II. §. 6. p. 385. 3.) Vsusfructuarius Romanus percipiendo vsusfructum capitis diminutionem non patitur; aliter qui adspirat ad vsusfructum lassiticum. 4.) Vsusfructus Romanus amplioris est complexus vsu; lassiticus vix vsui comparandus, & suppeditat tantum necessaria alimenta. 5.) Vsusfructuarii praedium propter debita ab vsusfructuario contracta sequestrari potest, donec creditori ex fructibus satisfactum; gleba vero sequestrationis expers est; quae omnia satis luculenter probant, plane peculiarem & diuersum domino cum lassico intercedere non, qui toto, vt loquuntur, coelo a natura vsusfructus distat. Fuisset autem ante omnia annotandum: hac dispositione & ante eam Dicasteriorum quorundam obseruantia nudis vsusfructuariis, qui praeter annales fructus nihil iuris in fundo sibi arrogat, non remitti onus satisfidandi, sed qualificatis, i. e. Saxonice vsusfructuariis, quales maritus, vidua in Dotalitio &c. sunt. Dignus est hoc de argumento locus SCHILTERI in Exerc. ad Pand. Exerc. VII. §. 22. vt hic totus transcribatur. *Negat Carpzouius vsus Iuris Romani in Saxonia, quoad satisfidationem vsusfructuariae, ex hac ratione, quod hoc iure, Saxonico nimirum, vsusfructuarius finito vsu fructus pendentes possideat, & quidem iure domini. Sed nisi constans fori nostri obseruantia accedit, ista quidem ratio, ius hoc introducere vix valebit. Si enim semel principium iuris Rom. in hac satisfidationis materia admittimus, vt is demum immunis sit ab*

C

ea,

ea, qui possidet rem immobilem, ex causa perpetua & dominii; certe de possessore fructuum pendentium unius anni, valde dubitari oportebit, an immunis sit, cum fructus non diu pendeant, & ita mobilibus accenseantur, quae securitas ergo aduersario inde speranda? Verum enim vero, credo quidem sententiam scabinorum Lipsiensium, quam laudat Carpzovius, veram esse iure Saxonico; sed ratio in eo querenda mihi videtur, quod iure Saxonico, sicuti pignoris & commodati, ita etiam usufructus, natura alia & diuersa est, quam iure Romano. In omnibus enim hisce transire dicitur dominium, saltem ex parte, ut itaque usufructus iuri & moribus veterum Saxonum cognitus, qualis est viri & mulieris, patris & matris, Tutorum, Curatorum & agnatorum quorundam longe pinguior sit, quam nudum jus vtendi fruendique Quiritium. Quare plures usufructus Saxonici species, a satisfactione actorem relevant: sed nudus iuris civilis usufructus non item. Certe glebae adscripti nequaquam sunt eiusmodi Saxonici usufructuarii; quapropter cum in illis dispositionis ratio excidat, ad eos quoque ipsam dispositionem spectare non posse, quis est, qui diffiteatur?

§. XIV.

Lassus emittitur excipitur.

Denique silentio praeterire non potui, quod praeter eas glebas, quae in plurimis antiquam formam & nexum retinuerunt, aliae passim copiose ostendantur, quae adscriptus a Domino non beneficio lassitico recognoscit; sed contractu emtionis

nis acquisiuit, hac tamen lege, vt possessor subditus maneat & operas praestet indeterminatas. Vt plurimum huiuscemodi praedia lautioris sunt sortis, quam illa, de quibus hactenus differui. Qua de causa ego quidem arbitrarer, facilius horum possessionis allegationem ad effectum subterfugiendae cautionis attendi posse, inprimis si dominus de possessione testatur.

Was, auf die, in Sachen, die von denselben Untertanen N. zu M. und G. zu E. wieder desselben Beamten zu Wustkau wegen intendirten Versehung von ihren angebrachten und zelt her besessenen, auf andere in G. wüsse gelegene Nahrungen angebrachte Beschwerden betreff. d. 18. Jun. a. c. ergangene Ober-Amts-Verfügung anhero Amtsgehorsam einberichtet worden, und, was es damit allenthalben sowohl als wegen der von ermeldten N. und Conf. an das Königl. Ober Amt und Judicium ordinar: auch ulterius an Thro Königl. Majestät in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen eingewandten resp. Amtsgehorsamen und allerunterthänigsten Appellation eigentlich vor eine Bewandnis habe; Solches habe daraus und aus dem beygefügeten Fasc. actor. mit mehrern ersehen.

Nun wird zwar der von N. und G. fol. 25. act. 5216. R an das Königl. Ober-Amt und Judicium ord. eingewandten Appellation zu deferiren Bedenken getragen, und selbige hiermit rejiciret; Es sind aber beyde Appellanten und zwar N. zu M. G. aber zu E. bey der Possels vel quasi ihrer daselbst habenden

Benden Nahrungen zulassen und zu schützen, bis die angegebene Gewohnheit und das Befugniß, die Unterthanen, ohne Unterscheid, nach Gefallen, von einer Nahrung auf die andere, ob letztere schon mit der erstern eben angebauet sey, auch aus einem Dorffe in das andere transportiren zu können, klärer an das Licht gestellet worden, gestalt denn auch denen Appellanten das weggenommene und nach G. geführte Vieh und Haabseeligkeiten ohnentgeltlich an Ort und Stelle, wovon solches weggebracht worden, ohne Anstand mit denen entmisseten Nahrungen, wieder zu restituiren ist; Hiernächst wolle der Herr Graf die Wirtschafters und andere Beamte zu mehrerer Moderation und Glimpff gegen die Unterthanen, wodurch deren Entweichung in fremde Länder zum Nachtheil der höchsten Landes-Herrschaft, und auch Desselbten, als Gerichts-Herrschaft selbst eigenen Interesse veranlasset wird, gebührend ermahnen lassen: Wollte nebst Remission derer Acten Denselben nicht verhalten, und bin Ihnen zu angenehmen Diensten willig. Gegeben auf dem Königl. Pohlen. und Churfürstl. Sächsl. Schloß zu Budaßin am 1sten August 1763.

George Ernst von Gersdorf, auf Reichenbach, Sr. Königl. Majestät in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen bestalter Geh. Rath und Ober-Amts-Hauptmann des Marggrafthums Ober-Lausitz, des hohen Stifts zu Meissen Dom-Dechant und zu Merseburg Dom-Herrn.

Erfurt, Diss., 1770-73

ULB Halle

004 176 472

3

f

5b.

1771,7
DISSERTATIO INAUGURALIS

15
56

CONTINENS

DISQVISATIONEM IVRI-
DICAM

AN

POSSESSIO LASSITICA LIBE-
RET A SATISDATIONE.

QVAM

ILLVSTRISSIMI IVRECONSVLTORVM ERFOR-
DIENSIVM ORDINIS AVCTORITATE

SVB PRAESIDIO

MAGNIFICI VNIVERSITATIS RECTORIS

D. ADAMI IGNATII TVRIN Icti

PROFESSORIS PVBL. ORDIN. FACVLT. IVRID. p t. DECANI,
PRO SVMMIS IN VTROQVE IVRE CAPESSENDIS HONORIBVS

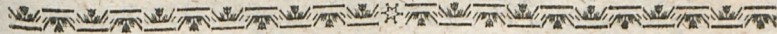
DIE XXII. OCTOBR. MDCCLXXI.

PVBLICE DEFENDET

AVCTOR ET RESPONDENS
CAROLVS AVGVSTVS IANVS

BVDISSA LVSATVS,

SERENISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS SAXONICI IN EXERCITV PEDESTRI
PRAETOR CASTRENSIS.

ERFORDIAE,

TYPIS HENR. RVDOLPH NONNII, ACAD. TYPOGR.